

GENERALFORSAMLING 2000

DER INDKALDES HERMED TIL DE FYNske FÅREAVLERES
GENERALFORSAMLING 2000

i Hjemstavnsgårdens Kaffestue i Gummerup
FREDAG DEN 24. NOVEMBER KL. 18.30

AFTENENS PROGRAM:

Kl. 18.30: Fåre- og lammebord
Kl. ca. 20.00: Generalforsamling

DAGSORDEN FOR GENERALFORSAMLINGEN

jvnf. vedtægterne:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Fremlæggelse af regnskab til godkendelse
4. Valg af 2 bestyrelsesmedlemmer og valg af 2 suppleanter.
På valg er: Benny F. Larsen og Lone Rasmussen
(Begge er villige til at modtage genvalg)
Allan Lundgreen (modtager ikke genvalg)
5. Indkomne forslag.
Skal være formanden i hænde senest 14 dage før generalforsamlingen.
6. Valg af revisorer og suppleanter

Kære medlemmer

Det bedste ved generalforsamlingen er lammebordet, siger nogen!
Det vigtigste er generalforsamlingen siger bestyrelsen.
SÅ DERFOR har vi lagt begge dele samme aften. Kom og vær med til en saglig debat og en meget hyggelig aften. (husk at betale kontingent inden generalforsamlingen! Opkrævningen er på vej.)

KLARGØRING AF AVLSDYRENE TIL BEDÆKNING

*Af Thomas Andersen.
Landbrugets
Rådgivningscenter*

Sensommeren og efteråret står for døren, og der er på høje tid at gøre dyrene klar til bedækningssæsonen. Ved bedækningen lægges grundstenene for næste års lam. De fleste fåreholdere vil gerne have 2 livskraftige lam pr. læmning hos de ældre får og 1 livskraftigt lam hos gimmerne. Der er mange små tiltag ved fodring og håndtering af dyrene omkring bedækning, som kan medvirke til at øge kuld størrelsen ved næste års læmninger.

**PLANLÆG EFTER
ØNSKET
LÆMMETIDSPUNKT**

Fårenes drægtighedstid er ca. 147 dage. Befrugtningen bør derfor ske 147 dage før ønsket læmning. Fårene er i

brunst med 16 - 18 dages mellemrum. For mange kan det være en fordel af samle læmningerne i en kort, men intensiv periode. I en begrænset læmmeperiode kan man bedre overskue, at skulle overvåge de læmmende får hele døgnet. Læmningerne samles i en kort periode ved at brunstsynchronisere fårene ved brug af en teaservædder. En teaservædder er en steriliseret vædder eller en vædder med et "teaser forklæde". Når fårene synchroniseres undgår man samtidig, at fårene bliver drægtige ved første ægløsning, hvor der normalt løsnes få æg.

For at synchronisere fårene til samme cyklus skal de adskilles fra alle handyr i minimum 6 - 8 uger forud for avls-sæsonen. Adskillelsen skal være så god, at de ikke kan se eller lugte vædderne eller

vædderlam. For at sætte dyrene i brunst introduceres fårene til en teaservædder. 14 dage efter at fårene har fået kontakt med teaservædderen, introduceres avlsvædderen, som ilæmmer fårene i den følgende brunst.

Enkelte besætninger teaser ved at placere en vædder i en boks mellem fårene, eller i en nabo fold. For at bruge dette skal man dog være sikker på, at grunderne/hegnet kan holde får og vædder adskilt.

En ældre vædder kan bedække omkring 40 får, og ungvæddere kan klare omkring 20 får. Når der benyttes synkronisering, hvor alle hunde er i brunst samtidig, kan vædderen dog kun bedække 10 - 15 dyr ad gangen. Væddernes sædlager er faldende gennem bedækningsperioden. Han bør derfor tages ud senest 6 uger efter indsættelsen. 6 uger skulle være rigeligt, når hunddyrene er brunstsynkronisering, da de

har haft 2 - 3 brunster.

FODRING OMKRING BEDÆKNING

Efter lammene er fravænet, og fårene er goldet, skal fårene fodres så de opnår et passende huld, inden de skal ilæmmes. 6 - 8 uger inden bedækning bør du vurdere fårernes huld. Målet er huld 2,5 - 3 inden flushing. Ca. 3 uger før bedækning begyndes flushing, hvor fodertildelingen øges. Flyt dyrene til en god græsmark eller giv suppleringsfoder ved siden af. Nogle fåreavlere synes, det er en fordel at bruge en mineralblanding med melasse, hvorved dyrene både tildeles ekstra energi, men også sikres adgang til mineraler. Flushing skal fortsættes indtil ca. 3 uger efter befrugtning. Flushing bevirker, at der løsnes flere æg og dermed en højere kuld størrelse.

Vædderne skal også være i god foderstand, hvilket vil sige huld 3,5 - 4, når han starter

på sæsonen. Det tager ca. 6 uger at stige en karakter i huld ved fodring med godt foder. Derfor gælder det om at vurdere hullet i god tid inden bedækning. Vædderen har et højt energiforbrug under bedækningen, og foderbehovet er derfor omkring det dobbelte af det normale. Hånd fodring i spand dagligt er en god idé, fordi det vænner ham til at komme ud af flokken, når han i bedækningsperioden skal have sit særskilt tildelte kraftfoder.

Under bedækningen bør dyrene have adgang til en mineralblanding. Brug en blanding, der kan tåle det danske efterårsvejr eller lav et trug, der beskytter blandingen mod regn og anden fugt.

BEHANDLING AF DYR

Fårene bør klippes inden bedækning, i hvert fald under halepartiet. Vædderne bør ligeledes klippes, som minimum rundt om pungen og på bugen. Inden bedækning bør

klove efterses og eventuelt beskæres. Det er især vigtigt, at vædderens klove er velplejede, så han kan holde til at springe.

Fårene er meget følsomme over for stress i de første 4 uger efter befrugtning, da æggene ikke er groet fast i børen (livmoderen). Har du ikke klippet, behandlet mod orm, og beskåret klovne inden bedækning, skal du vente til mindst 4 uger efter befrugtning. Undgå også flytning og pludselige foderskift i denne periode.

Du kan fastsætte det nøjagtige bedækningstidspunkt, hvis din vædder bruger en væddersele, hvor der afsættes et mærke på fåret, når befrugtningen har fundet sted. Sektion for Små Drøvtyggere på Landskontoret for Kvæg har udgivet en læmme-kalender, hvor man kan notere hvilke dyr der er ilæmmet. Ud fra ilæmning forudsiger kalenderen så det forventede

DE FYNske FÅREAVLERE

læmmetidspunkt. Skiftes farvestiften i vædderselen hver uge, kan man nøjes med at notere de dyr, som er ilæmmet i de enkelte uger. Dermed er arbejdet med at aflæse øremærker overkommeligt, og man har en god formenemmelse af, hvor mange læmninger, der kan forventes de enkelte uger i læmmeperioden.

Er der eventuelt dyr, som ikke bliver drægtige i den planlagte periode, kan de enten løbes om eller sættes ud af besætningen. Det kan være en fordel at sætte fåret/gimmeren ud, da der er ekstra arbejde

med et dyr, der læmmer 6 uger efter resten af flokken.

DRÆGTIGHEDSSCANNING

En velgennemført bedækning kan følges op af en drægtighedsscanning 40 - 90 dage efter befrugtningen. Ved drægtighedsscanningen kan resultatet af bedækningen ses direkte. Resultatet af drægtighedsscanningen kan bruges til at inddele dyrene efter antal fostre og dermed målrette fodringen i den sidste del af drægtigheden. Desuden kan det være en fordel at kende antal fostre i forbindelse med selve læmningen.

DE FYNske FÅREAVLERE

DET GOTLANDSKE PELS FÅR..

Vi fortsætter serien med de nordiske korthalefår. Denne gang har vi bedt Dorte og Dan Mortensen om at skrive om Det Gotlandske Pelsfår.

Dorte og Dan Mortensen:

Man mener, at de gotlandske vikinger har bragt bl.a. Karakul- og Romanov-får med hjem fra deres togter til Rusland.

På Gotland har disse blandet sig med den Gotlandske Landrace, og denne blanding blev til det Gotlandske Utegangsfår,

fra hvilket man siden 1930 avlet sig frem til det Gotlandske Pelsfår, som det ser ud i dag.

Vi taler om et korthalefår og om et får, der er forædlet ud fra flere primitive racer.

Det Gotlandske Pelsfår er hårdført og robust, det er let

Gotlandsk Pelsfår